

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3369/2023
24.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Немања Тешовић, адвокат из ..., против туженог Јавног градског саобраћајног предузећа Нови Сад, чији је пуномоћник Снежана Кнежевић Бојовић, адвокат из ..., ради утврђења и поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1303/23 од 15.05.2023. године, у седници одржаној 24.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1303/23 од 15.05.2023. године и пресуда Основног суда у Новом Саду П1 145/2022 од 15.03.2023. године, у ставовима првом, другом, трећем, четвртном и шестом изреке, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев којим је тражено да суд поништи решење о престанку радног односа број .. од 27.12.2021. године као незаконито, да обавезе туженог да тужиоца врати на рад и да му призна сва права на раду и по основу радног односа, да утврди да је тужиоцу радни однос прерастао у радни однос на неодређено време почев од 28.12.2021. године и да обавезе туженог да тужиоцу призна то право, као и захтев за накнаду парничних трошкова у износу од 52.500,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове целог поступка у износу од 120.000,00 динара у року од осам дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 145/2022 од 15.03.2023. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев. Ставом другим изреке, поништено је решење о престанку радног односа број .. од 27.12.2021. године као незаконито. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоца врати на рад и да му призна сва права на раду и по основу радног односа. Ставом четвртим изреке, утврђено је да је тужиоцу радни однос прерастао у радни однос на неодређено време почев од 28.12.2021. године па надаље и обавезан тужени да тужиоцу призна то право. Ставом петим изреке, одбачена је тужба у делу захтева којим је тужилац тражио да ће у супротном пресуда из овог поступка служити као правни основ за заснивање радног

односа тужиоца. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади парничне трошкове у износу од 52.500,00 динара са затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1303/23 од 15.05.2023. године жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда потврђена у усвајајућем делу.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/2011 ...18/20 и 10/23 – др. закон), Врховни суд је оценио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. на коју се указује ревизијом кроз наводе да постоји противречност о одлучним чињеницама, не представља разлог за изјављивање ревизије на основу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са туженим у периоду од 27.02.2017. године до 08.12.2021. године закључио више уговора о раду на одређено време, с тим што је последњи уговор о раду на одређено време закључен ради замене привремено одсутног радника ББ, до његовог повратка са боловања. Све време док је био запослен код туженог тужилац је континуирано и без прекида радио на пословима ... у техничком сектору. Тужени је 27.12.2021. године донео решење о престанку радног односа број .. и то на основу члана 175. став 1. тачка 1. у вези са чланом 37. став 4. тачка 1. Закона о раду, којим је тужиоцу престао радни однос заснован на одређено време ради замене привремено одсутног радника, јер је ББ престала привремена спреченост за рад те се враћа на посао 28.12.2021. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су оценили да уговори о раду које је тужилац закључио са туженом у периоду од 27.02.2017. године до 27.12.2021. године представљају један уговор о раду на одређено време. Имајући у виду да је тужилац код туженог био запослен на истим пословима дуже од 24 месеца, што је законски максимум за радни однос на одређено време, нижестепени судови су оценили да је тужени злоупотребио право и могућност да закључи уговор о раду на одређено време, па су испуњени законски услови из члана 37. Закона о раду, да се утврди да је тужиочев радни однос на одређено време прерастао у радни однос на неодређено време, почев од 28.12.2021. године, због чега је поништено решење о престанку радног односа, обавезан тужени да тужиоца врати на рад и утврђено да му је радни однос прерастао у радни однос на неодређено време.

По оцени Врховног суда ревизијом се основано оспорава правилност примене материјалног права и изложено правно становиште нижестепених судова.

Према одредбама Закона о раду, радни однос се заснива уговором о раду, који закључују запослени и послодавац пре ступања запосленог на рад, у писаном облику. Такође, прописано је шта уговор о раду садржи, у смислу члана 33. Закона о раду. Уговор о раду може да се закључи на одређено време, за заснивање редног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба. Послодавац може да закључи један или више уговора о раду на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који са прекидима или без прекида не може бити дужи од 24 месеца, с тим што се под прекидом не сматра прекид рада краћи од 30 дана, а изузетно уговор о раду на одређено време може се закључити за рад на пројекту чије је време унапред одређено, најдуже до завршетка пројекта.

Радни однос заснован на одређено време постаје радни однос на неодређено време, ако запослени настави да ради најмање пет радних дана по истеку рока за који је засновао радни однос (члан 37. Закона о раду).

У конкретном случају тужилац је био у радном односу на одређено време, без прекида по уговорима о раду на одређено време у трајању дужем од 24 месеца, те су ови уговори закључени противно одредби члана 37. Закона о раду, цитираном у нижестепеним пресудама.

Међутим, тужени је као Јавно градско предузеће корисник јавних средстава, па се у односу на њега примењује и Закон о буџетском систему који је *lex specialis* у односу на одредбе Закона о раду.

Законом о буџетском систему, чије су норме обавезујуће и за туженог, као и Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр. 108/13 који је ступио на снагу 07.12.2013. године) и каснијим изменама и допунама, чланом 27е став 34, прописано је да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2020. године. Изузетно од става 34. овог члана радни однос са овим лицима може се засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа уз претходно прибављено мишљење министарства. Чланом 105. истог закона прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа у супротности са овим законом, примњују се одредбе овог закона.

Како је тужилац код туженог радио по основу уговора закључених у периоду од 27.02.2017. године до 08.12.2021. године, када је Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему, који је био у примени од 07.12.2013. године, било забрањено запошљавање нових лица у јавном сектору ради попуњавања слободних односно упражњених радних места, осим у изузетним случајевима, уз сагласност надлежног органа Владе, тужбени захтев није основан. Зато је Врховни суд, применом члана 416. став 1. ЗПП, преиначио обе нижестепене пресуде и одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни суд је имао у виду одредбе Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр. 149/2020 од 11.12.2020. године), који је почео са применом од 01.01.2021. године и требало је да траје до 31.12.2023. године, али је Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр. 92/23 од 27.10.2023. године) продужена примена овог члана до 31.12.2026. године. Чланом 3. овог Закона додат је после члана 27ј, члан 27к који је почео са применом од 01.01.2021. године, а којим је прописано да је у периоду од 01.01.2021. године до 31.12.2026. године корисницима јавних средстава дозвољено да без посебних дозвола и сагласности у текућој календарској години приме у радни однос на неодређено време и радни однос на одређено време у својству приправника до 70% укупног броја лица којима је престао радни однос на неодређено време по било ком основу по претходној календарској години, умањен за број новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника у тој календарској години, док о пријему новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника изнад тог процента одлучује тело Владе, на предлог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства.

Тужилац у току поступка није истицао чињеницу да су у периоду од 01.01.2021. године до 28.12.2021. године, када му је престао радни однос, били испуњени услови да га тужени прими у радни однос на неодређено време без посебних дозвола и сагласности, у смислу члана 27к Закона о буџетском систему, па чињеница да је радни однос тужиоцу престао након што је у одређеном степену ублажена забрана

запошљавања у односу на раније важећи члан 27е Закона о буџетском систему, није од утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари.

С обзиром да је тужени успео у спору, то му сходно одредбама чланова 153. став 1. и 154. ЗПП, припада право на накнаду трошкова целокупног поступка који су му досуђени у износу од 16.500,00 динара на име одговора на тужбу, по 18.000,00 динара за заступање на три одржана рочишта, 18.000,00 динара на име састава жалбе и 49.500,00 динара на име састава ревизије. Туженом није признато право на тражену накнаду трошкова судских такси, јер се према Тарифном броју 1, тачка 10. Напомена Закона о судским таксама (Сл. гласник РС“, бр.28/94...95/2018) у споровима из радног односа плаћа такса само ако се захтев односи на новчано потраживање, што овде није случај.

На основу изложеног, променом чланна 165. став 2 ЗПП донета је одлука као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић